

Variation, som Jordens analytiske Sammensætning som Regel vil undergaa ved Avlingernes Fjernelse. Regnes Mørdjords Dybde til 40 cm., vil det fjernede Stof fordeles paa en endnu større Jordmasse, og dennes Indhold vil kun forringes med 0,001% af det værdifulde Stof. Det Gjødselofforaad, som Analysen angiver i de fleste Kulturjorder, skulde da kunne ansees at række til Dækning af et stort Antal Afgrøder, førend der intræder nogen Udpinning. Det maa imidlertid erindres, helt bortset fra, at man, som omtalt i forrige Kapitel, ikke kan slutte umiddelbart fra Jordens analytiske Sammensætning til det disponible Indhold af Plantenæring, at Jorden altid bør indeholde et betydeligt *Overskud* heraf udover det, som optages i Planterne. Thi dels kan Planterne med sine Rødder kun gjenneføge en vis Brøkdel af det til deres Raadighed staaende Jordvolumen, dels trænges der et Overskud til at opveie det, som tabes ved uundgaelige Udsvæbninger etc.

Med Hensyn til Jordens Forsyning med kvælstofholdig Gjødsel maa det erindres, at Bælplanterne har Evne til at forsyne sig af det frie Kvælstof i Atmosfæren og derfor ikke virker saa udpinende paa Jordens Kvælstofforraad, som deres store Kvælstofindhold skulde lade formode. Tvertimod beriger de Jorden med Kvælstof, bl. a. ved at efterlade sine kvælstofrige Rødder og Stubbe. De i 1844 af *John Bennet Lawes* og *Henry Gilbert*¹⁾, paa Rothamsted i Sydengland, paabegyndte og gennem en lang Aarrække fortsatte Gjødslings- og Udpiningsforsøg, der senere ogsaa er foretaget andre Steder, saaledes ved Landbrugsskolen i *Grignon* siden 1875 (af *Déhérain*)²⁾ og i *Kjøbenhavn* (af *B. S. Jørgensen* og *V. Maar*)³⁾ samt paa *Aas* (af *V. Dircks*)⁴⁾, viser tilfulde, hvorledes Avlingerne aftager, naar der ikke tilføres Gjødsel.

Vi nævner eksempelvis, at ved stadig *Bygdyrking* paa samme Mark var paa *Rothamsted* den aarlige Gjennemsnitsafvigelse, naar Jorden gennem aarlig Tilførsel af Gjødsel fik Erstatning for de bortførte Stoffer:

i Aarene 1852—71	48½ bushels pr. acre, d. e. 43,85 hl. pr. ha.
i — 1872—91	49 — — — — — 44,02 „ „ „

¹⁾ *The Rothamsted Experiments*, Transactions of the Highland and Agricultural Society of Scotland. 1895.

²⁾ *Annales agronomiques* XV. 1889 o. fl.

³⁾ *B. S. Jørgensen*: Den kgl. Vetr. og Landbohøjskoles Forsøgsmark 1860—1882. Kbhvn. 1884. — *V. Maar*: Den kgl. Vetr. og Landbohøjskoles Forsøgsmark 1883—1887. Kbhvn. 1888.

⁴⁾ *J. Sebelius*: Resultaterne af 21 Aars Forsøg med ensidige Gjødningsberetning om den høiere Landbrugsskole i Aas 1888—89.